

МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARDA INNOVATSION FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH

Xamidova G.

*JDPU Maktabgacha ta'lim metodika
kafedrasi katta o'qituvchisi*

Tayanch so'zlar: innovatsion tafakkurni rivojlantirishning asosiy tamoyillari, o'quv materiallarining qulayligi va qiziqarliligi, maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish usullari, bolaning o'quv jarayonida faol ishtiroki.

Ключевые слова: основные принципы развития инновационного мышления, удобство и увлекательность учебных материалов, методы развития инновационного мышления у дошкольников, активное участие ребенка в образовательном процессе.

Key words: basic principles of developing innovative thinking, convenience and fascination of educational materials, methods of developing innovative thinking in preschoolers, active participation of the child in the educational process.

Резюме:

Maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish, ularning intellektual va shaxsiy rivojlanishining muhim bosqichlari, bola dunyoni faol ravishda o'rganishnida muammolarni hal qilishning yangi usullarini izlashni va ijodiy tashabbus ko'rsatishni yanada rivojlantirish yoritigan.

Резюме:

В статье освещены развитие инновационного мышления у детей дошкольного возраста, важные этапы их интеллектуального и личностного развития, поиск новых способов решения задач и дальнейшее развитие творческой инициативы при активном познании мира.

Summary:

The article highlights the development of innovative thinking in preschool children, the important stages of their intellectual and personal development, the search for new ways to solve problems and the further development of creative initiative when the child actively learns the world.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish ularning intellektual va shaxsiy rivojlanishining muhim bosqichidir. Ushbu bosqichda bola dunyoni faol ravishda o'rganishni, muammolarni hal qilishning yangi usullarini izlashni va ijodiy tashabbus ko'rsatishni boshlaydi. Bunday ko'nikmalarni erta yoshda shakllantirish ijodiy va tanqidiy fikrlashni yanada rivojlantirish uchun asos yaratadi, bu tez o'zgaruvchan dunyoda ayniqsa muhimdir.

1. Innovatsion tafakkurni rivojlantirishning asosiy tamoyillari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish bir necha asosiy tamoyillarga asoslanadi:

- O'quv materiallarining qulayligi va qiziqarliligi. Bolalarning tasavvurini va qiziqishini uyg'otadigan o'yinlar, tadbirlar va loyihalardan foydalanish.
- Bolaning o'quv jarayonida faol ishtiroki. Bolaning nafaqat ma'lumotni idrok etishi, balki faol ishtirokchi bo'lishi, tajriba o'tkazishi, savollar berish va muammolarni hal qilishning yangi usullarini sinab ko'rish muhimdir.
- Yechimlarni mustaqil izlash uchun muhit yaratish. Bolada mustaqil harakatlar, xatolar va sinovlar imkoniyati bo'lishi kerak, bu uning ijodini rivojlantirishga yordam beradi.
- Turli faoliyat turlarining integratsiyasi. Masalan, aqlning barcha turlarini rivojlantirishga yordam beradigan rolli o'yinlar, tajriba va ijodiy vazifalarning kombinatsiyasi.

2. Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish usullari.

2.1. O'yin faoliyati.

Innovatsion fikrlashni rag'batlantirishning eng samarali usullaridan biri bu o'yindir. O'yin vaziyatlari orqali bolalar o'zlarini fikrlashda moslashuvchan bo'lishga, yangi g'oyalarni ishlab chiqishga va qo'llashga o'rgatishadi.

- Rolli o'yinlar: Ushbu o'yinlarda bolalar turli vaziyatlarni o'ynashlari, yangi rollarni olishlari, muammolarni hal qilishlari va savollar berishlari mumkin, bu ularning ijodkorligi va innovatsiyalarini rivojlantirishga yordam beradi.
- Qurilish o'yinlari: Qurilish bloklari (masalan, LEGO, yog'och bloklar, magnit to'plamlar) bilan o'ynash bolalarga yangi shakllar va dizaynlarni yaratish uchun turli materiallar bilan tajriba o'tkazish imkonini beradi.

2.2. Loyiha faoliyati.

Loyiha metodologiyasi bolalarga muammolarni hal qilish jarayonida tashabbus va mustaqillik ko'rsatish, shuningdek, jamoada ishlashni o'rganish imkoniyatini beradi. Bu guruh faoliyati va individual loyihalarni o'z ichiga olishi mumkin.

- Misol: turli materiallardan "shahar" yaratish yoki o'simliklarni etishtirish loyihasi. Loyiha davomida bolalar o'zlarini kashf qilish, rejalashtirish, g'oyalarni amalga oshirish va kerak bo'lganda harakatlarni tuzatishga o'rgatadi.

2.3. Muammoli vazifalar va vaziyatlar.

Bolalar innovatsion echimlarni talab qiladigan muammolarga duch kelishlari kerak. Vazifalar oddiy yoki murakkab bo'lishi mumkin, lekin asosiysi bolaning tashabbuskorligi va ijodkorligini namoyon qilishidir.

- Misol: "Qanday qilib ko'prikni qurish kerak, u yukni ko'tara oladi?" yoki "Noyob rasm yaratish uchun qanday qilib geometrik shakllar to'plamidan foydalanishim mumkin?" Bunday vazifalar nafaqat mantiqiy, balki ijodiy fikrlashni ham rivojlantiradi.

2.4. Texnologiyadan foydalanish.

Zamonaviy texnologiyalar maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish uchun foydali vositalar bo'lishi mumkin. Bolalarga kodlash asoslarini o'rgatish uchun interfaol o'yinlar, ta'lim ilovalari, hatto oddiy dasturlardan foydalanish muammolarni hal qilishda analitik va ijodiy yondashuvni rivojlantirishga yordam beradi.

- Misol: mantiqiy va fazoviy fikrlashni rivojlantiruvchi ta'lim dasturlari bilan planshetlardan foydalanish.
- Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun robototexnika dasturlari ham ijodkorlikni rag'batlantirishi mumkin.

2.5. Ijodiy faoliyat.

Chizish, modellashtirish, musiqa va san'atning boshqa turlari bolalarda tasavvur va ijodiy fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi. Bolalar nafaqat naqshlarga taqlid qilishlari, balki o'zlari uchun biror narsa yaratish imkoniyatiga ega bo'lishlari muhimdir.

- Misol: "Dunyo 100 yildan keyin qanday ko'rinishga ega bo'ladi?" mavzusida rasm chizish. yoki nostandart raqamlarni loydan modellashtirish.

3. Innovatsion fikrlashni rivojlantirish muhitini tashkil etishga yondashuvlar.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish uchun tegishli muhitni yaratish pedagogik ishning muhim jihati hisoblanadi. Atrof-muhit quyidagicha bo'lishi kerak:

- Tajriba uchun ochiq: Bo'sh joy bolalarga erkin harakat qilish va yangi g'oyalar va yondashuvlarni sinab ko'rish imkonini berishi kerak.
- Har xil faoliyat turlariga kirish mumkin: Bolalarning turli xil faoliyat turlari (ijodiy, o'yin, ta'lim va boshqalar) o'rtasida harakatlana olishlari muhimdir.
- Rag'batlantiruvchi: Bolalar atrofida qiziqish va kashf qilish istagini uyg'otadigan narsalar, materiallar va harakatlar bo'lishi kerak.

4. Innovatsion fikrlashni shakllantirishda kattalar roli.

Innovatsion fikrlashni shakllantirishda tarbiyachi yoki ota-onaning roli juda katta. U kerak:

- Tashabbus va ijodkorlikni rag'batlantirish. Farzandingizning har qanday yangi g'oyalarini qo'llab-quvvatlash va ularni amalga oshirish yo'llarini topishga yordam berish muhimdir.

- Bolalar xato qilishlari va xatolaridan saboq olishlari uchun qulay muhit yarating .
- Bolalarni qaror qabul qilish jarayoniga qo'shing . Masalan, loyiha ustidagi guruh ishi davomida bolaning o'zi g'oyalarni taklif qilishi va keyin boshqa bolalar bilan birgalikda maqbul echimlarni topishi muhimdir.

5. Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirishning asosiy natijalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish bir qator muhim natijalarni beradi:

- Ijodkorlikni rivojlantirish va nostandart muammolarni hal qilish qobiliyati.
- Vaziyatni tahlil qilish va muammoni hal qilishning bir nechta variantlarini taklif qilish qobiliyati.
- Tashabbus va o'ziga ishonchni shakllantirish.
- Tanqidiy fikrlash va xatolarni aniqlash va ularni tuzatish yo'llarini izlash qobiliyatini rivojlantirish.
- Muloqot ko'nikmalarini takomillashtirish: fikr almashish, jamoada ishlash va boshqa odamlarning takliflarini qabul qilish qobiliyati.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, u bolalarda muammolarni hal qilishda nostandart, ijodiy yondashish qobiliyatini, shuningdek, yangi echimlarni topish va original g'oyalarni yaratish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan. Rivojlanishning ushbu bosqichida innovatsion fikrlash bolaning vaziyatlarni mustaqil tahlil qilish, muammolarni hal qilishning turli usullarini qo'llash va tashabbus ko'rsatishga bo'lgan birinchi urinishlarida namoyon bo'ladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish xususiyatlarini bir necha asosiy jihatlar orqali ko'rib chiqish mumkin:

1. Tafakkur plastikligining yuqori darajasi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda fikrlashda plastiklik mavjud, ya'ni ularning aqliy jarayonlari moslashuvchan va sharoitlarning o'zgarishiga tezda moslashadi. Bu muhim xususiyatdir, chunki innovatsion fikrlashni shakllantirish uchun bola quyidagilarni bilishi muhimdir:

- Muammoni hal qilishning turli usullarini osongina almashtiring.
- Nostandart muammolarni hal qilish uchun yangi usullarni izlash va qo'llash.
- Turli xil xatti-harakatlar va yondashuvlarni sinab ko'ring.

Misol: O'yinda tajriba o'tkazish va turli xil echimlarni topishga odatlangan bolalar, masalan, o'zlari qurgan tuzilmalarni qayta tiklashlari, o'yinchoqlar yoki boshqa narsalardan foydalanishning yangi usullarini izlashlari mumkin.

2. Tasavvurni rivojlantirish.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasavvurlari faol rivojlanadi va innovatsion fikrlashni shakllantirishning muhim vositasiga aylanadi. Bu yoshda bolalar haqiqatda mavjud bo'lmagan tasvirlarni yaratishni boshlaydilar, bu esa ularga nostandart g'oyalarni taklif qilish imkonini beradi.

- Tasavvur yangi, g'ayrioddiy vaziyatlar, shakllar va echimlarni yaratishga yordam beradi.
- Tasavvur qanchalik rivojlangan bo'lsa, bolalar uchun yangi g'oyalar va nostandart yondashuvlarni o'ylab topish osonroq bo'ladi.

Misol: "Quruvchi" o'ynayotgan bola kublar yoki tabiiy materiallardan g'ayrioddiy uylarni tasavvur qilishi va "qurishi", ularni noyob shakl va tuzilmalarga birlashtira oladi.

3. Qiziqish va izlanish.

Maktabgacha yoshdagi bolalar tabiatan qiziquvchan va atrofdagi dunyoni o'rganishga moyil. Bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish ularning kognitiv qiziqishlari va ob'ektlar va hodisalarni o'rganish qobiliyatini rivojlantirish bilan bog'liq.

- Izlanish faoliyati bolalarni atrof-muhit bilan muloqot qilishning yangi usullarini topishga undaydi.
- Savol berish, izlanish, tajriba va kuzatish orqali bolalar oddiy savollarga ijodiy javob topishga o'rgatadi.

Misol: Bola: "Daraxtdagi barg nima uchun yashil bo'ladi?" kabi savollarni berishi mumkin, so'ngra kuzatish va tajribalar orqali o'z savollariga javob izlaydi, bu esa analitik ko'nikma va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi.

4. O'yin faoliyati innovatsion fikrlashning asosi sifatida.

O'yin maktabgacha yoshdagi bolalarning etakchi faoliyati bo'lib, u bevosita innovatsion fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi. O'yin orqali bolalar yangi rollarni o'rganadilar, nostandart echimlarni izlaydilar, o'zaro munosabatlarning yangi qoidalari va usullarini ixtiro qiladilar.

- Rolli o'yinlar, ayniqsa fantaziya elementlari bilan, bolalarda xatti-harakatlarning mumkin bo'lgan oqibatlarini bashorat qilish, nostandart echimlarni izlash va muammolarni hal qilishda ijodiy yondashish qobiliyatini rivojlantirishga imkon beradi.
- Konstruktiv o'yinlarda bolalar o'zlarini yangi tuzilmalar va shakllarni yaratishga o'rgatishadi, bu esa ijodiy va innovatsion fikrlashni rag'batlantiradi.

Misol: Do'kon o'yinida bolalar savdoni tashkil qilishning yangi usullarini o'ylab topishlari, noodatiy tovarlar yaratishlari va hatto ayirboshlashning innovatsion usullarini o'ylab topishlari mumkin.

5. Emotsional va ijtimoiy muhitning ahamiyati.

Bolalar bog'chasi yoki uyda hissiy muhit ham innovatsion fikrlashni shakllantirishga ta'sir qiladi. Innovatsionlikni rivojlantirish uchun bolalar o'zlarining original bo'lishga urinishlarida qo'llab-quvvatlanishi va rag'batlantirilishini his qilishlari muhimdir.

- Ijobiy va qo'llab-quvvatlovchi muhit bolalarga o'z qobiliyatlariga ishonch hosil qilish va xato qilishdan qo'rqmaslik imkonini beradi.
- Hissiy va ijtimoiy ishtirok bolalarda xato qilish va innovatsion echimlarni izlash huquqiga ishonchni rivojlantirishga yordam beradi.

Misol: Bolaning tashabbusini qo'llab-quvvatlaydigan o'qituvchi, hatto uning g'oyasi g'ayrioddiy bo'lib tuyulsa ham, bolaning o'zini ishonchli his qilishiga va qidiruvni davom ettirishiga yordam beradi.

6. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish.

Innovatsion fikrlash nafaqat ijodkorlik qobiliyatini, balki muammoni hal qilishning turli variantlarini tanqidiy baholash qobiliyatini ham talab qiladi. Maktabgacha yoshdagi bolalar o'zlarining g'oyalari va echimlarini faol muhokama qilish orqali ushbu ko'nikmalarni rivojlantira boshlaydilar.

- Tanqidiy fikrlash bolalarga turli xil variantlardan eng samarali echimlarni tanlashga, shuningdek, o'z g'oyalari yaxshilashga yordam beradi.
- Bolalar faqat ma'lumotni baholamasdan qabul qilmasdan, savol berishni va javob izlashni o'rganishlari muhimdir.

Misol: "Qanday qilib qurilish majmuasidan ko'prik qurish kerak" muammosini hal qilishda bola bir nechta variantlarni taklif qilishi, do'stlari bilan muhokama qilishi va keyin uning afzalliklarini hisobga olgan holda eng yaxshisini tanlashi mumkin.

7. Xato va muvaffaqiyatsizliklarga ochiqlik.

Rivojlanishning dastlabki bosqichlarida bolalar xatolar o'rganish va yangi narsalarni yaratish jarayonining tabiiy qismi ekanligini tushunishlari muhimdir. Xatolar muvaffaqiyatsizlik sifatida emas, balki o'sish va o'rganish imkoniyatlari sifatida ko'rilishi kerak.

- Xatolar sayohatning bir qismi ekanligini ko'rgan bolalar tajriba va innovatsion bo'lish ehtimoli ko'proq.
- O'qituvchilar bolalarga xatolarini tahlil qilishda yordam berishlari va keyingi tadqiqotlar uchun ulardan saboq olishlari kerak.

Misol: Bolaning tuzilishi buzilganidan so'ng, o'qituvchi aynan nima noto'g'ri bo'lganini muhokama qilishni taklif qilishi va tuzilmani yaxshilash uchun yangi g'oyalarni taklif qilishi mumkin.

8. Innovatsion fikrlashni rag'batlantirish uchun texnologiyadan foydalanish.

Zamonaviy texnologiyalar maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish uchun kuchli vositaga aylanishi mumkin. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy va tahliliy qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradigan oddiy kompyuter o'yinlari, o'quv dasturlari, robototexnika va boshqa raqamli vositalardan tobora ko'proq foydalanmoqda.

- Ta'lim texnologiyalaridan foydalanish bolalarga o'zlarini nostandart echimlarni izlashga, ob'ektlarni manipulyatsiya qilishga va virtual olamlar bilan muloqot qilishga o'rgatish imkonini beradi.

- Robototexnika, kodlash va interaktiv o'yinlar bolalarga o'ziga xos narsalarni yaratish imkoniyatini beradi, bu esa ularning innovatsion fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Misol: Dasturlashtiriladigan o'yinchoqlar va qurilish to'plamlari (masalan, robototexnika elementlari bilan) bolalarga robotlarni yaratish va boshqarish imkonini beradi, ularga oddiy muammolarni hal qilishni o'rgatadi.

1. Kognitiv faollikni rivojlantirish.

Bolalarning kognitiv faoliyati innovatsion fikrlashni shakllantirishning asosidir. Bola dunyoni qanchalik faol o'rgansa, ijodiy yechimlar uchun shunchalik ko'p imkoniyatlarga ega bo'ladi. Bolalarda rivojlantirish muhim:

- Qiziqish: Savol berish, jarayonlar va hodisalarga qiziqish, savollarga javob izlash qobiliyati.
- Kuzatish: Atrofingizdagi dunyoning tafsilotlari va o'zgarishlarini ko'rish qobiliyati, bu yangi g'oyalarni yaratishga olib kelishi mumkin.
- Tadqiqot faoliyati: Oddiy ilmiy tajribalardan foydalanish, tabiatni kuzatish, o'zingizning kichik loyihalaringizni yaratish.

2. Ijodiy faoliyat uchun sharoit yaratish.

Maktabgacha yoshdagi bolalar boy tasavvurga ega bo'lib, uning rivojlanishi uchun sharoit yaratish innovatsion fikrlashga yordam beradi. Buni quyidagi orqali amalga oshirish mumkin :

- Rolli o'yinlar : Bolalar, turli rollarda o'ynab, o'zlarini muammolarni hal qilishni, boshqalar bilan muloqot qilishni va nostandart echimlarni izlashni o'rgatadi. Rolli o'yinlar xayolot va improvizatsiya qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi.
- Qurilish : Konstruktor bilan o'yinlar, modellashtirish va qo'l san'atlarini yaratish fazoviy fikrlashni rivojlantiradi, shuningdek, turli elementlarni yangi, nostandart bir butunga birlashtirish qobiliyatini rivojlantiradi.
- Ijodiy rasm chizish, haykaltaroshlik, musiqa: Bolaga o'z g'oyalarni, his-tuyg'ularini ifodalash va o'ziga xos narsalarni o'ylab topish imkonini beradi, ijodkorlikni rivojlantirishga yordam beradi.

3. Loyiha usuli.

Loyiha usuli bolalarni kattalar yordamida o'z loyihalarini ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. Bu "O'yinchoq uyini qanday qurish kerak" yoki "Hovlimizda qanday o'simliklar o'sadi" kabi kichik guruh loyihalarini yaratish bo'lishi mumkin. Jarayon quyidagilarni o'z ichiga oladi :

- Ma'lumotlar to'plami.
- Rejalashtirish.
- Qaror qabul qilish.
- G'oyalarni amaliy amalga oshirish.

Loyiha usuli bolalarning tizimli fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, muammolarni tushunishga va jamoaviy ishlarda ishtirok etishga o'rgatadi.

4. Rag'batlantiruvchi tashabbus.

Bolalarni tashabbuskorlikka undash muhimdir. Bunga quyidagilar kiradi:

- Ularning g'oya va takliflarini tan olish va qo'llab-quvvatlash.
- Mustaqil qarorlar qabul qilish va yechimlarni izlash imkoniyatlarini yaratish.
- Bolalarga xato qilish va qarorlarini tuzatish huquqini bering.

5. Texnologiya va innovatsion yondashuvlardan foydalanish.

Robototexnika, raqamli o'yinlar va interaktiv ta'lim ilovalari kabi zamonaviy texnologiyalar maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish uchun foydali vosita bo'lishi mumkin. Bolalarga nafaqat gadgetlardan foydalanishni o'rgatish, balki ularda texnologiyadan foydalanishga ijodiy yondoshishni rivojlantirish ham muhim:

- Bolalarga asosiy kodlashni o'rgatadigan dasturlar mantiqiy va analitik fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi.
- Virtual sayohat, interaktiv kitoblar va o'yinlar tasavvurni rivojlantirishga va dunyoqarashni kengaytirishga yordam beradi.

6. Muammoni hal qilish.

Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy echimlarni talab qiladigan oddiy muammoli muammolarni hal qilishlari mumkin. Bolalarga ular hal qila oladigan muammolarni berish muhim, lekin shu bilan birga ularni hal qilishning yangi usullarini topishga undash kerak:

- Boshqotirma va mantiqiy o'yinlardan foydalanish.
- Konstruktorlar bilan ishlash, fazoviy tasavvurni rivojlantirish uchun vazifalar.
- Turli materiallarga asoslangan o'quv o'yinlari (masalan, tabiiy ob'ektlardan foydalanish).

7. Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish.

Boshqalar bilan muloqot qilish, fikrlarni muhokama qilish va boshqalarning fikrini tinglash qobiliyatini rivojlantirmasdan innovatsion fikrlash mumkin emas. Muhim:

- Bolalar o'rtasida fikr almashishni rag'batlantirish.
- Bolalarni bir-birlarini tinglashga va o'z fikrlarini ifoda etishga o'rgating.
- Bolalar jamoaviy ishda ijodiy bo'lishi mumkin bo'lgan hamkorlikdagi vaziyatlarni yarating.

Xulosa. Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni rivojlantirish tarbiyachilar, ota-onalar va ta'lim muassasalarining faol ishtirokini talab qiladigan jarayondir. Tashabbuskorlik, o'z-o'zini ifoda etish va dunyoni faol o'rganish uchun imkoniyatlar yaratish bolalarga muammolarni hal qilishni, o'ylashdan tashqari fikrlashni va o'z g'oyalarini amalda qo'llashni o'rganishga yordam beradi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish ko'p qirrali jarayon bo'lib, kompleks yondashuvni talab qiladi. Bu ijodiy va tanqidiy qobiliyatlarni, tasavvurni, qiziquvchanlikni, fikrlashning moslashuvchanligini va o'ziga ishonchni rivojlantirish bilan bog'liq. Maktabgacha yoshdagi bolalar dunyoni o'rganish, tajriba qilish va tashabbus ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'lishlari, shuningdek, kashfiyotlar va izlanishlar jarayonida kattalar tomonidan qo'llab-quvvatlanishini his qilishlari muhimdir.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish bolaning muammolarni ijodiy hal qilish, tashabbus ko'rsatish va nostandart echimlarni topish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan muhim jarayondir. Bu yoshda asosiy narsa qiziquvchanlik, tashabbuskorlik va tasavvurni uyg'otadigan muhitni yaratishdir. Keling, maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirishga yordam beradigan bir nechta mexanizmlarni ko'rib chiqaylik.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion fikrlashni shakllantirish kattalarning ishtirokini va qulay ta'lim muhitini yaratishni talab qiladigan uzoq jarayondir. Bolalarda qiziquvchanlik, ijodkorlik, mustaqillik va muammoni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirish, ularning mustaqil izlanish va ijodkorlik imkoniyatlarini yaratish muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar:

1. O.U.Xasanboeva, M.X. Tadjieva, Sh.K.Tashpulatova va boshqalar. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. Ilm Ziyo. T.: 2006 y.
2. Sh.K.Tashpulatova .Maktabgacha ta'lim muassasalar ishini tashkil etish va boshqarish usullari TDPU.T.: 2001 y.
3. R. Mavlonova .Pedagogik texnologiya Toshkent.Fan. 2009 y. 241
4. R. Ishmuxamedov .Ta'limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent .Iste'dod. 2008 y
5. Spravochnik. Rukovoditelya doshkolnogo orazovatel'nogo uchrejdeniya. Ilm Ziyo. T.: 2006 y.
6. Maktabgacha ta'lim kontseptsiyasi. Toshkent 2008 y.